

ECONOMIA / SET DIES

Cartes a un director general

FRANCESC CABANA I VANCELLS

Fa uns dies, vaig tenir el goig de presentar el llibre d'un professor d'ESADE -l'escola d'administració d'empreses barcelonina- que porta precisament aquest títol: *Cartes a un director general*. I com a subtítol: *Reflexions sobre l'empresa i les persones al segle XXI*. L'autor, Josep Albet, un professional que assessora en el govern de l'empresa, l'ha encertat amb el títol i amb el contingut del llibre, des del meu punt de vista. A través d'unes cartes a un director general, amic i client seu, Albet va presentant el que hauria de ser una empresa amb futur, d'acord amb la seva experiència.

El món empresarial està canviant, si hem de fer cas del que diu el llibre. Fa tan sols deu anys un llibre com aquest hauria consistit en les recomanacions que es poden fer a un executiu per a millorar el compte de resultats i donar satisfacció als accionistes. Aquesta és encara la línia ortodoxa actual. Però estem vivim una revolució, segons Albet, en la qual "l'empresa es mesura per les expectatives, els ideals, les esperances de les persones que hi treballen". Segons l'autor és tan important el compte de resultats com la felicitat i el benestar de les persones que formen part de l'empresa.

Que aquestes coses les digui un professional és esperançador per als que creiem en l'empresa com a comunitat de persones i d'interessos econòmics. I encara més que ho faci amb l'ajut i les cites de personatges tan poc sospitosos de romanticisme com són Pere Duran i Farell, l'introduïdor del gas natural a Catalunya i a Espanya, o Manuel Castells, el guru de la nova economia i de la societat del coneixement. En el llibre es parla de la dimensió humana de l'empresa, de confiança en les persones, de compromís i d'ètica. Uns conceptes que queden molt lluny del concepte tradicional de l'empresa, entesa com a suma de capital i treball, en la qual hi ha uns obrers que s'han de limitar a complir amb la seva feina i uns directius atents a incrementar les vendes, millorar els marges, reduir les despeses i augmentar en conseqüència

el nivell de beneficis nets.

Encara som lluny de la plena acceptació de les propostes del professor Albet per part dels grans empresaris. El model de director general -*general manager*- o del CEO americana -*chief executive officer*- que preval en els països desenvolupats, s'ha caracteritzat pel seu caràcter de tauró predador -el *shark* anglosaxó o el *requin* francès-, aquell executiu que fa feliços els seus accionistes per aplicació d'una política guiada per l'objectiu del benefici màxim i una despreocupació general pel producte i per les il·lusions del seu personal.

Quan dic que les coses estan canviant, em guio pel que diu Josep Albet, però també per alguns canvis a nivell mundial i als Estats Units en particular, que posen en evidència que alguns d'aquells executius considerats modèlics tenien els peus de fang. Els directius d'Arthur Andersen, de Tyco International, d'Enron, de Global Crossing, WorldCom, grans multinacionals, estan essent investigats per la justícia americana, mentre d'altres han estat foragitats del seu càrrec, sense contemplacions, perquè en perseguir el seu objectiu de més beneficis han trepitjat l'ull de poll d'Hisenda, de les autoritats de la borsa o simplement de la justícia. Eren executius que estaven

Josep Albet, professor d'ESADE i autor del llibre

model d'executiu que -esperem- s'a-proparà una mica al que recomana Albet en les seves cartes a un director general.

"La gestió empresarial -diu Albet- és una cosa més seriosa que obtenir únicament resultats. La gestió empresarial vol dir influir en la vida, en tot el sentit de la paraula, de moltes persones. Construir un futur per a l'empresa és fer-ho per a les persones que en formen part".

L'expressió l'hauria signada Pere Duran i Farell o alguns dels alts directius japonesos que tant l'influenciaren. És clar que aquells directius japonesos estan avui en hores baixes, igual que la seva economia, una prova que el model no és de fàcil aplicació.

El model només tindrà èxit quan la societat premii el comportament ètic dels directius i els productes fabricats amb eficiència i il·lusió amb una major cotització de les accions a borsa i amb un increment de les vendes. Quan el producte estigui marcat pel prestigi de les persones que l'han fet. I per comportament ètic no em refereixo simplement a no robar i a no cobrar comissions per sotamà, sinó a alguna cosa més, que han de definir professors sensibles a l'economia i a la gent, com el professor Albet.

En definitiva, estem parlant d'estimar l'activitat empresarial pel que pot donar-nos a més a més dels diners necessaris per viure.

Estem parlant de l'empresa com un conjunt d'homes i dones que treballen junts i fan una feina ben feta, que els dona els beneficis necessaris per a continuar-la fent, amb més volum i encara millor que abans. Si el nostre món segueix un camí de progrés, les idees del professor Albet haurien de presentar l'ortodòxia de la gestió d'empreses d'aquí a uns anys.

encimbellats a dalt de tot de la piràmide social, que sortien a les revistes econòmiques i de negocis ensenyant un ullals de llop i un somriure artificial i assajat, i ara es troben buscant urgentment un advocat penalista, que els defensis davant dels tribunals. Si es manté aquesta neteja d'alts funcionaris ben pagats i poc escrupolosos, potser caldrà buscar un altre